

Hamlett halott*

A dráma szereplőinek megformálói:

Balázs Áron

Husza Dániel

Kovács Nemes Andor

Kőrösi István

Molnár Róbert

Német Attila

Pongó Gábor

Sirmer Zoltán

Varga Tamás

Lovas Csilla

I. felvonás

(A szereplők a rendező vezetése alatt befutnak a színpadra)

ÁRON Most pedig térjünk rá a beszédtechnikai gyakorlatra, ez egy haiku:

„Vézna kacsácska
lábad a sárga-pelyhü kimonóban
bár sose fázna!”

Ismételjétek utánam. Most ti. Most ritmikusan. Most egy szuszra! Nagy levegő!... Hadzsime! (*Magas-mély*) Próbáljuk meg azt, hogy bizonyos időközönként ritmikusan dobbantgatunk a lábunkkal, pontosabban azt kéne megpróbálni, hogy körbe-körbe járunk, erőteljes dobbantásokkal. Ezután ellazítjuk magunkat, majd a földre fekvé összpontosítunk az előadásra. Álljunk körbe. Alapállás! Szöveggel! Hadzsime! (*Mindenki dobbantgat, majd a földre fekszenek.*) Ellazítjuk magunkat! Egy közös cél kell hogy vezéreljen minket, ez pedig nem más, mint a Hamlett halott. Ismételgessük magunkban ezt a két szót...

* Rendhagyó szöveget közlünk. Előadásszöveget, mely csak részben a feltüntetett szerző műve, természetesen nagyobb részben, míg a szöveg többi részét az előadás létrehozói (dramaturg, rendező, színészek) írták, akik a japán színjátszással ismerkedő, kísérletező színházi próba keretébe helyezték a *Hamlett halott* című drámát. Szövegük a próbafolyamatot mutatja be.

NÉHÁNYAN Hamlett halott.

ÁRON ...Magunkban, míg teljesen magunkévá nem tesszük. (*Csend, meditatív állapot*) Jó, most pedig felállunk, és kiegyenesedünk.

ATTILA Nekem gerincproblémáim vannak, én nem biztos, hogy ezt tudom csinálni.

ÁRON Ez a mozgássor teljesen nyugtatóan hat a testre, és egyáltalán nem megerőltető. Tulajdonképpen a lényege két ellentétes mozgás, a dinamikus és a statikus, vagyis a mozgás és pihenés váltakozásából épül fel. Az egyik pillanatban kibocsátjuk az erőt, a másik pillanatban pedig visszafojtjuk. Nagyon kérek mindenkit, arra figyeljen, hogy a felsőtest himbálása nélkül dobbantsunk! Próbáljuk meg még egyszer! Álljunk körbe, alapállás, szöveg nélkül! Hadzsime!

ÁRON A csípővel kell elfojtani az erőt. Koncentráljatok erősen a csípőtökre. A színpadi színész alapvető fizikai érzékenységét a lábfej határozza meg. Most koncentráljatok erősen a lábfejetekre! Álljatok egy sorba, velem szembe! A földhöz való affinitás kifejezői a következő mozdulatok, mutatom: a sikló-lépés suri-ashi és a dobbantás ashi-byoshi.

ROBIKA Asi mi?

ÁRON *Ashi-byoshi!!* Most lassan próbáljunk meg ebből az állapotból ráhangolódni a szövegre... Ha mindenki felkészült, akkor kezdjük! Tessék: 1. jelenet: Zsibvásár...

(*Sirmer kimegy, bejön kis táblácskával, amire fel van írva a szereplők neve.*)

ÁRON Mi ez?

SIRMER Hát a szövegekönyvben írja: *A szereplők nyakában táblára írva a saját nevük.* És hogy *Állatok jönnek-mennek, toll repül.* Gondoltam...

ÁRON Köszönöm, Zoltán, de ahogy már mondtam... a keleti színjátszást fogjuk feleleveníteni, és nincs szükségünk a táblákra.

SIRMER És a toll?...

ÁRON Köszönöm, de ha szükségem lesz valamire, akkor időben szólni fogok!

ATTILA Én suri-byoshiba fogok jönni-menni...

ÁRON Suri-ashi lesz az! Akkor most induljunk neki, még egyszer hangsúlyozom, felejtjük el, amit itt ír, és önmagunkra koncentráljunk, a belső hangokra. Tessék! Dr. Morituri, halljuk, a háttérben mormogás, huhogás, állatok hangjai. Próbáljunk valamiféle keleties atmoszférát megteremteni, István! Nézzük!

(*Szöveg indul.*)

DR. MORITURI ...Négy százados emelje Hamlettot,
mint katonát a ravatalra,
mert belőle, ha megéri,
még nagyobb király vált volna még.

Útján kövesse harci tisztelet.
Harsogjon a zene. Vegyék fel tetemét.
Ily látomás szép a mezőn, de itt szemlélve más.
Menjetek, lőjetez sort!

ÁRON Rendben van, István, ezen még dolgozni fogunk. Most pedig... Ré-
szegek Kara, improvizáció. Ne feledjük, önmagunkra koncentráljunk, a
belső hangokra!

PITYU Én is?

ÁRON Persze.

ÁRON Ne feledjük, önmagunkra koncentráljunk, a belső hangokra!

(Ügyetlenül, tétlenül próbálnak kitalálni valamit.)

ÁRON Jó, ha nem megy, akkor majd segíték, használhatjátok a suri-ashi és
az ashi-byoshi lépéseket. Az első versszakkal haladtok előre, a második-
kal hátra. Tessék!

KAR Mintha élnél, mintha élnék,
eleven lett mind a holt,
s mintha újra lenne minden,
mi egykor már egyszer volt.

Gyere cimbi, gyűjtsál lángra,
s vigyél el egy éjszakára.
Feledd el, mi tegnap volt,
s hidd el velem együtt,
lesz még nyitva italbolt.

ÁRON Jó... most a Gráció 1 és Gráció 2 jelenettel nem foglalkoznék. A
munkamódszerem egyik alapszabálya, hogy a próbák folyamán sosem
követem a szöveg lineáris történeti síkját, ezzel erősítem fel a hatást,
amely minden alkotómunka alapfeltétele, vagyis a káoszából megterem-
tendő *rend*. Ezért most vágjunk bele az Aranka, Anarka, Ankara-jele-
netbe, mert ezzel kapcsolatban nagyon sok kérdés és probléma merült fel
bennem.

(Mikus Csaba felvételei)

ANDOR Bocsánat! Én szeretnék megkérni, hogy előtte még nézd meg a Rózenkranc és Gildensternt-jelenetet, mert a Dodóval dolgoztunk rajta.

ÁRON Ki az a Dodó?

ATTILA Hát én!

ÁRON Ja, igen, Attila. Nem bánom, nyitott vagyok az ötletekre!

ATTILA Szóval, van ez a szöveg... Na most, mi ebből a szövegből próbáltuk kiemelni...

ANDOR Vagyis arról van szó, hogy mivel te többször említetted, hogy a mozgásra fektetjük a hangsúlyt az előadásban, ezért megpróbáltuk a szövegből kihozni, ami benne van, szóval illusztrálni, ami benn van!

ÁRON Kíváncsivá tettetek, nézzük meg!

(Felkészülnek a jelenetre.)

ATTILA Sala, add be a négyest!

RÓZENKRANC Hallottad? Hamlett halott, s mégis él,
az egész királyságban erről mondanak mesét,
Dánia összes tévécsatornáján
ez a vezető hír.

GILDENSTERN Hát igaz? Én is hallottam ezt meg azt,
de biztos mégse voltam benne.

RÓZENKRANC Egyelőre csak híresztelések vannak,
de már azt is mondják,
a temetés titokban történt meg,
így a lázongás is elmarad.

GILDENSTERN De hát miért lázongna a nép,
hisz elégedettek mind.
Vagy rosszul értesültem?

RÓZENKRANC Az csak a felszín, kedvesem,
a mélyben elvarratlan szálak vannak,
más gazdagok akarnak most
az új gazdagok lenni.
A történetek bizonyára
mindannyiuk alatt elvágják kicsinykét a fát.

GILDENSTERN S igaz, mit szintén rebegnek?
Hogy a tulajdon üdvöskéi lettek az árulók?

RÓZENKRANC Bizony, igaz.
Azt mondják, bár ez sem megerősített hír,
Oféliját folyamatosan nyugtatózzák.
De már semmi nem hat.

GILDENSTERN Ajjaj. Lesznek itt még nem várt fordulatok.

RÓZENKRANC Az érzéktelenség viszont felháborít.
Gráció állítólag megjelent még aznap este
a ház előtt, s jussát követelte.

GILDENSTERN Gráció 1-ről, vagy Gráció 2-ről beszélünk?

RÓZENKRANC Miért, Grációból is kettő van?

GILDENSTERN Úgy látszik, igen,
mint mindenből ebben a drámában.

RÓZENKRANC De mondd,
mi is volt a probléma a családdal?

GILDENSTERN A probléma? Volt probléma?

RÓZENKRANC Az a régi ügy.
Valamikor ötven-hatvan évvel ezelőtt.
Harc vagy polgárháború?
Testvér lázadása a testvére ellen?
Szellemek? Lenni vagy nem lenni?

GILDENSTERN No de mondd,
hát te is a múltban élsz?

RÓZENKRANC Csak időnként.
De akkor is csak néhány percre.
Elviselhetőbb számomra a múlt,
mert arról biztonsággal állíthatom,
hogy újra nem fog megtörténni.

GILDENSTERN Naiv vagy, kedvesem, nagyon is naiv.
A múlt megkerülve előz le minket,
s csatát a jelennel így vív.
Jövőként lebeg a szemünk előtt,
hogy aztán váratlanul
ismét szembetalálkozzon velünk.

ANDOR Kicsit kifutottunk a zenéből, de majd összefogjuk...

ÁRON Köszönöm, Aranka, Anarka, Ankara-jelenet!

ARANKA Neked mi a sztorid, drágám?

ANKARA A nővéremmel összebújva aludtunk sokáig...

ÁRON Nem, gyerekek, ez így túl jó! Próbáljunk beletenni valami furcsát
(*Robika-mozdulat*). A szövegre gondoltam, Róbert, hogy a szövegbe va-
lami furcsát.

ROBIKA Oké, oké!

ÁRON Ne feledjétek, a szemeket előre, a szívet hátra. Ez azt jelenti, hogy
tekintetünket előre vetjük, és szívünket magunk mögé állítjuk.

TAMÁS Ez jó, ez nekem tetszik.

ÁRON Végszó!

ATTILA ...velünk!

ÁRON Köszönöm!

ARANKA Neked mi a sztorid, drágám?

PONGÓ/ANKARA A nővéremmel összébújva aludtunk sokáig,
mert apánk mindig elitta a tűzrevalót,
...s amikor hazaért,
megerőszkolt bennünket,
aztán addig verte az anyánkat,
amíg az le nem szopta.
A nővérem és én annyira összeszoktunk,
hogy a későbbiekben egymás simogatásával
szereztünk magunknak egy kis örömet.
És te Arankám?

TAMÁS/ARANKA Nekem boldog gyerekkorom volt,
s csak huszonnégy évesen döbbsentem rá...

ROBIKA Tamás, ez az én szövegem!

TAMÁS Nem, ez az én szövegem!

s csak huszonnégy évesen döbbsentem rá,
hogy a...

ROBIKA Tamás, az én szövegemet mondod!

TAMÁS Hallgass már, nem látod, hogy próbálok?

ROBIKA Szerinted mit ír itt?

TAMÁS Aranka!!!

ROBIKA Az én vagyok!

ÁRON Csilla! Ki kicsoda?

CSILLA Robika-Aranka, Tamás-Anarka, Pongó-Ankara!

ROBIKA Látod?

TAMÁS Mit csináljak, mikor akkora szüneteket hagysz!

ÁRON Jó, jó, gyerekek, haladjunk... Aranka, Ankara, Anarka. Kezdjük.

Végszó!

PONGÓ És te Arankám?

(Csönd, Robika kapcsol, lapoz...)

ÁRON És te, Róbert?

ROBIKA Bocsánat!

ARANKA Nekem boldog gyerekkorom volt,

s csak huszonnégy évesen

ÁRON Egy s-sel, Róbert, évesen.

ARANKA ...s csak huszonnégy évesen

döbbsentem rá, hogy a pucér nők pucérabbak a férfiaknál.

S ez így is lett. Anarka?

ÁRON Róbert, ez kérdés! Anarka???

8 ROBIKA Oké! Anarka? *(Elrontja.)*

ÁRON (*kijavítja*) Anarka! És ha már megálltunk, itt emeljétek föl a szivacsot, az arcotok elé! Ez azért fontos, mert a lábfejen át érintkezik az emberi test a talajjal, ez azt jelzi, hogy a föld és az emberi test elválaszthatatlan. Ezt kell most kidomborítanotok a „lábjátékokotokkal”. A lábatok is kap esélyt!

TAMÁS Ez jó, ez tetszik!

ÁRON Na nézzük! Végszó!

ROBIKA Anarka?

ANARKA Mi, mi, mi?... Khm, khm.

Nekem egyszer egy szalámi tetszett meg jobban,
mint a pasi, aki éppen az ágyamban volt.

ÁRON Tamás, nem érzed a szövegben a rejtett rímet?

Mi, mi, mi?... Khm, khm.

Nekem egyszer egy szalámi tetszett meg jobban,
mint a pasi, aki éppen az ágyamban volt.

TAMÁS Jó, jó! Ez tetszik!

ANARKA Mi, mi, mi?... Khm, khm.

Nekem egyszer egy szalámi tetszett meg jobban,
mint a pasi, aki éppen az ágyamban volt.

Aztán egy sörösüveg volt szimpatikusabb,
az utolsó férfi kapcsolatam a sebességváltóm
miatt ment tönkre.

Később már egy farönkbe is beleszerettem,
de az túlságosan tuskó volt.

SIRMER És nekem mi a viszonyom hozzájuk?

ÁRON Nincs viszonyod. Milyen viszonyod lenne?

SIRMER Jó, csak gondoltam, hogy a figurám?

ÁRON Milyen figurád? Haladjunk!

ANKARA Láttátok az előző színben Dr. Moriturit?

Ölég elegáns abban a kék sisakjában.

PONGÓ Bocsánat, lehetne itt egy kis játék a szivaccsal?

ÁRON Persze, én nyitott vagyok mindenre. Nézzük meg, milyen játék?

PONGÓ Hát, hogy beletekeredünk a szivacsba, hogy úgy nézzen ki, mint egy szoknya!

ÁRON Nézzük... Róbert, te is.

ROBIKA *(duzzogva)* Mint egy nagy szoknya? Persze!

ANKARA Láttátok az előző színben Dr. Moriturit?

Ölég elegáns abban a kék sisakjában.

Ne próbálkozzunk meg vele?

ÁRON Jó, ez tetszik, csak úgy kellene, hogy mindig az legyen a közönség felé, akinek éppen szövege van.

ROBIKA Most ez tényleg így lesz?

ÁRON Miért, Róbert, van valami kifogásod ellene?

ARANKA Én benne vagyok,

de szerintem azt csak erőszakkal lehet.

ÁRON Róbert, nem vagyok kíváncsi a véleményedre!

ROBIKA De a szövegemet mondtam.

ÁRON Haladjunk.

ROBIKA Nem lehetne inkább a szivacsot egyszerűen letenni a földre?

ÁRON És???

ROBIKA És mi nőben ülnénk rajta.

ÁRON Rajtam ne múljon, nézzük meg!

(Szivacs le.)

ARANKA Én benne vagyok,

de szerintem azt csak erőszakkal lehet.

ÁRON Róbert, te mondtad az előbb, hogy nőben akarsz ülni! Akkor nő legyél, keleti nő!!

ROBIKA Oké, oké!

ÁRON Nem oké, hanem haladjunk!

ARANKA Én benne vagyok,

de szerintem azt csak erőszakkal lehet.

ANARKA Baz, leszakadt a szem a harisnyámról.

Arankám, nincs nálad egy szempillafelszedő?

ÁRON Jó, itt használjuk ki a lehetőséget, amit kínál a szöveg. Mindenki hihetetlen gyorsasággal keresi a szempillafelszedőt, vagy mit! Tehát gyors mozdulatok, ez a lényeg!

PONGÓ Azt akard mondani, hogy legyen olyan bőrlekszes?

ÁRON Bőrleszk, bőrleszknek mondják!

ANARKA ...Arankám, nincs nálad egy szempillafelszedő?

ARANKA Fogjad, szivi,
 én viszont kérnék egy kis púdersminket,
 mert szeretném,
 ha estére díszbe öltözne a kiscicám.

ÁRON Itt is álljunk meg...

ROBIKA Csilla, légy szíves, szólj a János úrnak, hogy holnapra kellene egy macska!

ÁRON Milyen macska?

ROBIKA Hát itt írja, mert szeretném, ha estére díszbe öltözne a kiscicám.

ÁRON Az a női nemi szervre vonatkozik, még nem találkoztál ezzel a kifejezéssel, Róbert?

ROBIKA Még nem!

ÁRON Hol hagytam abba? Ja, hogy itt most megint ugyanaz, keresitek a púdersminket, mint az előbb.

PONGÓ Szóval itt ismétlődik a bőrleszk?

ÁRON Igen!

ARANKA ... mert szeretném,
 ha estére díszbe öltözne a kiscicám.

ANKARA Édesem, mondd,
 talán csak nem reménykedsz
 valami jóban?

ARANKA Ofélija ígérte,
 hogy estére átugrik Róziékhoz,
 s talán végre szerencsém lesz,
 és rábeszélhetem egy kis gruppenra.

ÁRON Jó, ide most rakjunk megint valami furcsát, mert így túl reális a jelenet. Szóval, tegyetek úgy, mintha nem értenétek, mi az a gruppen.

TAMÁS Ez jó, ez jó!

ROBIKA Én is?

ÁRON Te nem!

ROBIKA Oké!

ÁRON Mintha azt hinnétek, hogy az valami déligyümölcs.

TAMÁS Ja, greppen. Érted?!

ARANKA ...s talán végre szerencsém lesz,
 és rábeszélhetem egy kis gruppenra.

ANARKA Jaj, én is úgy megnyarvogtatnám már a picsukám.
 De csak a foci meg a politika,
 ez köti le mostanában Dániát,
 ahelyett, hogy végre valaki ágyba dugna.

ÁRON Nem ágyba dugna, hanem ágyba bújna velem.

TAMÁS De nem lehetne átírni?

ÁRON Csilla, ezt írja?

CSILLA Igen.

ÁRON Nem lehet.

TAMÁS Jó.

ANARKA ...ahelyett, hogy végre valaki ágyba bújna velem.

ANKARA Én már nem is vagyok jó neked?

PONGÓ Én itt kiakadhatok?

ÁRON Igen, igen, jó gondolat, és szeretném, ha így bemerevednél.

PONGÓ Így. *(mutatja)*

ÁRON Igen, na nézzük!

TAMÁS/PONGÓ *(egyszerre kezdik a szöveget)*

ANKARA Én már nem is vagyok jó neked?

ANARKA Nem, most egy kemény fickóra vágyom,

vagy na, nem is fickóra,

de egy fickósra, akinek helyén vannak az ujjai.

Egy markos leányzóra,

ha érted, mit akarok mondani.

ARANKA Jaj, egy olyanról már én is régóta álmodom.

ÁRON Róbert, ide képzeld el azt a szituációt, mintha most ébrednél,

elmondod a szöveget, aztán újra elalszol. Rendben?

ROBIKA Oké, oké... Igen, mert régóta álmodom... Oké!

ARANKA Jaj, egy olyanról már én is régóta álmodom.

ÁRON De nőből ébredj, fel, nőből, érted?

ROBIKA Jó, oké, oké!

ARANKA Jaj, egy olyanról már én is régóta álmodom.

ANKARA Na, rakodjunk, lányok,

mert így elszalad alólunk a darab...

SIRMER Én hátul átszaladhatok egy darabbal?

ÁRON Nem!

ANKARA S aztán kéjeleghetünk

megint csak magunkban hárman.

PONGÓ Bocsnát, ezt az utolsó két sort ki lehet húzni?

ÁRON Lehet!

PONGÓ Kösz!

ÁRON Egyébként ez a jelenet nem illik a koncepciómba, így kihagyjuk az előadásból.

PONGÓ Nem próbálhatjuk meg még egyszer?

ÁRON Nem!

TAMÁS Nem lehetne esetleg átrendezni valahogy?

ÁRON Nem!

ÁRON Még az olvasópróbák alatt adtam nektek egy feladatot... Nem tudom, sikerült-e elkészülnötök velem?

PITYU Természetesen!

ÁRON Az Ofélija-nagymonológót fölsoztottuk, ugye, és amit kértem, minél erősebb kifejezőmód, expresszív mozdulatok és tiszta artikuláció. Nézzük...

HUSZTA-OFÉLIJA Napsütéses nem volt az ég ugyan,
de azt sem állíthatnám,
hogy túlságosan sok felhő leledzett volna rajta.
Csak egy egyszerű évszak volt az életünkből,
a lemezjátszó viszont folyamatosan szólt,
emlékszem, voltak esték,
melyeket folyamatosan végigmulattunk,
s mindenki karonfogva járta a táncot szakadatlan.
Egyesek ugyan mindig másnaposan ébredtek,
lelkiismeret-furdalások azonban
elméjük nem gyötörték.
De úgy látom, mindezt hamar elfeledtük,
s magunknak új vigadalmakat kerestünk.

ANDOR-OFÉLIJA Most talán szeret. Talán ronda célzat
még nem szennyezi szándéka értékét.
De óvakodjak. Amilyen nagy volt ő,
szándéka talán mégsem övé.
Mert születése rabja maga is.
Miket mondok, balgaságok,
de a régmúltból ismerősen csengnek e szavak.

ATTILA-OFÉLIJA Talán megálmodom.
S mire felébredek,
előttem megírva a megoldás készen áll,
anélkül, hogy lenne cselekménye,
vagy lennének benne történetek,
s mintha a valóság elbeszélhető lenne.

A szereplők adottak és valóságok egytől egyig.
A végén egy-két színésznő eldalolná a tanulságot,
s a nézők jóllakottan mennének haza.
A díszlet pedig csak díszletekből állna,
melyekből néha hallhatóvá válna a csend.
A főhős pedig magányos, de dicső jellem lenne,
s nem törne életére cselszövés.
De ilyen ma már csak a mesékben van,
kedves Ofélijám,
esetleg hollywoodi filmekben talán,
a főhősökből tar fejű bűnözők lettek.

PONGÓ-OFÉLIJA S szeretett valóban?

Vagy csak játszotta, hogy szeret?
S ha mégis sikerült volna tovább élnie,
vajon ő is pocakot ereszt?
S szappanoperákat néztünk
volna édes kettesünkben?
S talán lett volna válasz némely kérdésemre?
Vagy pedig a haverokkal sörözött volna,
miközben én itthon várom türelmetlen?
Lehet, az is lehet,
hiszen időnként szobafogságba zárt,
s rólam évekre elfeledkezett.

SIRMER-OFÉLIJA Óh, Hamlett, tagadd meg halálad,

s légy újra az enyém.
Enyém helyett anyám.
Anyám helyett apám...
Vagyis most már pontosan
én sem tudom, mi is lenne a jó.
De rosszat sejtetek, ezért jöjjetek,
és csillapítsd a türelmetlenséget,
ami bennünk bosszúra éhesen forr.
Vagy inkább szedjek csak antidepresszánt?
Kérdés ez itt? Vagy csak egy divathullám?
Vagy a hullám lesz csak divat egykor?

TAMÁS-OFÉLIJA Terveim voltak, ötletek,

miként vezetek be reformot Dániában,
ha már enyém a hatalom,
de tutyimutyi alakká lettem,
kit bábként rángatnak a különféle
lobbik, pártok, érdekcsoportok.
Felfaltak a disznók,
mert korpa közé keveredtem.

ROBIKA-OFÉLIJA Mindenhol csak ígéret, de tett meg semmi.

Hova tűnt Hamlett,

(megszakítja)

ROBIKA Ide majd kérnék két diódát, ami erre a replikára kialszik.

ÁRON Persze, Róbert, neked mindent!

ROBIKA Szavadon foglak!

(folytatja)

hova a szemem fénye,
kiért minden bátorságom összeszéve
még a klostrom szörnyű,
de reménykeltő biztonságát is odahagytam.
Azt hazudta,
a halál után is vár ránk élet.
De élet helyett
csak e félnótásokkal kell beérnem.
S miközben az egyháznak céda lettem,
itt ülök magamban kielégületlen.
S hiába gyilkoltattam le
azóta már hét papot,
a puncim napok óta jól nem lakott.

ÁRON Remek! István!

PITYU-OFÉLIJA Oda van, ím, oda!

S én legnyomorúbb minden bús hölgy között,
Ki szívtam zengő vallomási mézét,
Most e nemes, fölséges észet, miképp
Szelíd harangot, félreverte látom;
Nyílt ifjúsága páratlan vonásit
Őrültk rajongás által dúlva szét.
Ó, jaj nekem,
Hogy amit láttam, láttam; és viszont,
Hogy amit látok, látom az iszonyt!

ÁRON Köszönöm, örülök, hogy néhányatokban már körvonalazódott ennek a kifejezésmódnak a lényege és technikája. Az elkövetkező próbákon csak erre fogjuk fektetni a hangsúlyt. Még egyszer hangsúlyozom a három alapszabályt: szemeket előre, a szívet hátra, expresszív mozdulatok és az artikuláció. Mivel Dánielnek nem igazán sikerült megbirkóznia a szöveggel, ezért az ő monológján keresztül demonstrálnám nektek az elvárásaimat.

Napsütéses nem volt az ég ugyan,
de azt sem állíthatnám,

hogy túlságosan sok felhő leledzett volna rajta.
Csak egy egyszerű évszak volt az életünkből,
a lemezjátszó viszont folyamatosan szólt,
emlékszem, voltak esték,
melyeket folyamatosan végigmulattunk,
s mindenki karonfogva járta a táncot szakadatlan.
Egyesek ugyan mindig másnaposan ébredtek,
lelkiismeret-furdalások azonban
elméjük nem gyötörték.
De úgy látom, mindezt hamar elfeledtük,
s magunknak új vigadalmakat kerestünk.

II. felvonás

DR. MORITURI ...Négy százados emelje Hamlettot,
mint katonát a ravatalra,
mert belőle, ha megéri,
még nagyobb király vált volna még.
Útján kövesse harci tisztelet.
Harsogjon a zene. Vegyék fel tetemét.
Ily látomás szép a mezőn, de itt szemlélve más.
Menjettek!
Hamlett halott, de mégsem az.
Csodálkozik a birka nép,
ez hogy lehet.
Szólni nem szól mégsem senki,
gyávák mind itt egytől egyig.
Majd leszek én közöttük kígyó,
ha azt kérik, döntsek sorsuk felett,
s álljak egyik vagy másik fél oldalára.
Majd játszom a bölcs tanácsadót,
míg ők egymást halomra ölik.
S ha a harcnak vége, jövök megint,
s jussuk olcsón lesz enyim.

GRÁCIÓ 1 Ébredj hát, barátom,
végre új nap virradt,
s a honban újra fényes szelek fújnak.

GRÁCIÓ 2 Testvér, ha mondandód van,
akkor most mondd, mert úgy érzem,

csak most beszélhetünk
kedvünk szerint habarodottan,
később kénytelenek leszünk
normálisnak mutatkozni,
hogymagunkról a gyanút eltereljük.

GRÁCIÓ 1 Mondd, mi változott
most, hogy Hamlett nincsen?

GRÁCIÓ 2 Jobban tennéd, ha
rájönnél, semmivel sem vagy jobb vagy rosszabb,
mint közülük bármelyik is.

GRÁCIÓ 1 De kettőnk közül ki kerül elébb a trónra,
ezt mondd meg nekem,
ha már mi volnánk a trónkövetelők.
Engem csak ez érdekel.

GRÁCIÓ 2 Szó sem volt eddig még trónról,
s követelésről sem sok ugyan.
Vagy gondolod,
ennyire átlátszóak lennénk?

GRÁCIÓ 1 Persze, de ezentúl csak ránk hallgat a nép.
Paradicsomot ígérünk majd,
tejjel-mézszel folyó Kánaánt,
Dánia helyett Svájcot
és egy kis skandináv romantikát.

RÓZENKRANC Nem kertelek.

Megtudtam, a főhős itt én leszek.
Akárki akármit is mond,
a végén én kerülök ki,
ha nem is győztesen,
de fölényesen mindenképp.

RÉSZEGEK KARA Éljen, éljen! Úgy van! Úgy van!

GILDENSTERN Bárki bármit is mond,
a főhős pedig én leszek itt.
Én és rokonságom megérdemeljük,
hogy bennünket a többiek elé helyezzenek.
Kultúrát, igen, kultúrát hoztunk mi e népnek
s e barbár vidéknek.

DR. MORITURI Úgy van, úgy van!

GYILKOS 1 ÉS GYILKOS 2 Elég legyen mára a filozófiából
s a vég nélküli üres dumákból.
A tettek ideje jött el.
Térjünk a lényegre át,
s döntsük el hamar,
ki s hogyan uralja ezentúl Dániát!

DR. MORITURI Hamlett halott.

Ofélija magányos.
Új férfiakra van szükség.
A királyság törvényei előírják,
azé lesz a hatalom,
aki magának Oféliját megszerzi.

OFÉLIJA S szeretett valóban?

Vagy csak játszotta, hogy szeret?
Hiszen időnként szobafogságba zárt,
s rólam évekre elfeledkezett.
Hova tűnt Hamlett,
hova a szemem fénye,
kiért minden bátorságom összeszéve
még a klostrom szörnyű,
de reménykeltő biztonságát is odahagytam.
Azt hazudta,
a halál után is vár ránk élet.
De élet helyett
csak e félnótásokkal kell beélnem.

DR. MORITURI Szabad a vásár!

Jöjjön, ki a kéjre éhes!
Ofélija enyém,
s ezzel én döntök Dánia sorsa felett,
jertek mind, kik szebb jövőre vágytok.

GRÁCIÓ 1 Eh, még mindig nem értik,
mi vár rájuk, ha valóban meghal.
Szoboravatás, tetemrehívás,
mind csak pusztá pazarlás.
Legjobb lesz, ha vagyonom
azonnal Ciprusra hordatom.

GRÁCIÓ 2 Figyelj, komám!

Ha titokban paktumot kötünk,
s hátuk mögött elosztjuk a lét,
marad neked is, s lesz nekem is elég.
Őket pedig ugrassuk össze,
hogy a pénzmosást valaki fel ne fedezze.

GRÁCIÓ 1 Mondasz valamit, kedves barátom,

Jöjj, beszéljük meg a taktikánk.

OFÉLIJA Szomorú a kötelesség,

De be kell jelentsem a hírt:

Hamlett halott.

Bár gyászotok nagy,

íme egy kis vigasz.

E férfi itt erőt adott.

Dánia jövője biztosított.

DR. MORITURI Habár hajónk egykor közös volt,

a lukat is közösen ütöttük rajta.

És nem maradt senki,

aki beragassza.

Nem értem, mit mondasz,

de akármit is mondasz,

úgyis mindennek vége.

Szörnyű hallani mindezt.

Majd csak leszáll e négy nap éjbe már,

s elálmodozza négy éj az időt.

Felség, azért meg kell mondjam így a végén,

a királyok közt a legkirályabb voltál.

Büszkén követtem csillagod.

Az a csillag már régen lehanyatlott!

Ne hazudj a szemembe, kutya!

De ki mondja ezt egyáltalán belőlem?

Ahonnán én jöttem,

Ott a meséknek nincs vége,

Csak körbe-körbe ér a történet mind.

...Négy százados emelje Hamlettot,

mint katonát a ravatalra,

mert belőle, ha megéri,

még nagyobb király vált volna még.

VÉGE